

en som vidne ført tjenestemand afgivet på ære og samvittighed. Vidnesbyrd kan dog nægtes, når besvarelsen af det stillede spørgsmål må forudsættes at ville udsætte vidnet selv for tab af borgerlig agtelse eller velfærd.

Stk. 6. Såfremt det må antages, at sagen slutter med forflyttelse, degradation eller afskedigelse, påhviler det pågældende styrelses chef, forinden ikendelse af en disciplinærstraf af ovennævnte art finder sted, at give vedkommende forhandlingsberettigede organisation meddelelse om sagens stilling, således at der kan gives en repræsentant fra organisationen lejlighed til en mundtlig drøftelse af sagen med styrelsens chef, forinden endelig afgørelse i straffespørgsmålet træffes.

Stk. 7. Hvis tjenestemanden er mistænkt for et forhold, der antages at falde ind under straffelovgivningen, kan han forlange undersøgelsen henvist til retten.

Stk. 8. En tjenestemand, hvem der er tildelt en disciplinær straf uden forudgående tjenstligt forhør, jfr. § 18, kan anmode pågældende minister om iværksættelse af en tjenstlig undersøgelse; en sådan anmodning vil dog kun kunne imødekommes, såfremt den er anbefalet af vedkommende forhandlingsberettigede organisation.

Stk. 9. Med hensyn til dommere har det sit forblivende ved bestemmelserne i §§ 48 og 49 i lov om rettens pleje.

§ 18.

Som disciplinær straf for tjenstlig forseelse vil der af vedkommende styrelse kunne anvendes advarsel eller irettesættelse, bøde, der dog ikke må overstige $\frac{1}{2}$ måneds løn, forsættelse til anden tjeneste, forflyttelse, degradation eller afskedigelse, jfr. dog grundlovens §§ 27 og 64. Bøde over 10 kr. og forsættelse vil, hvis der ikke foreligger en uforbeholden skriftlig tilståelse, i hvilken tjenestemanden vedgår de faktiske momenter i det påsigtede forhold og erkender sig skyldig i en tjenesteforseelse, ikke kunne anvendes, forinden forhør er afholdt i overensstemmelse med § 17. Forflyttelse, degradation — herunder nedrykning med ét eller flere alderstillæg inden for samme lønklasse — eller afsked for de i §§ 60 og 61 nævnte forhold eller i øvrigt som straf for tjenesteforseelser kan, når forholdet

ikke er fastslået ved dom, aldrig finde sted uden efter forudgået tjenstligt forhør. Ikendte bøder kan indeholdes i lønnen.

§ 19.

Stk. 1. En tjenestemand kan ikke for domstolene indbringe andre af tjenestemandsforsødet opstående pekuniære krav på statskassen end sådanne, der hidrører fra lovbestemmelser om lønning, pension eller ventepenge.

Stk. 2. For at kunne rejse en sag over for domstolene må den pågældende have gjort skriftlig indsigelse over for styrelsen inden 6 måneder efter beløbets udbetaling eller nægtelse af udbetaling og udtaget stævning inden 6 måneder efter modtagelsen af centralstyrelsens svar, der skal foreligge senest 3 måneder efter, at den skriftlige indsigelse er rejst over for pågældende styrelse. Disse frister gælder dog ikke, for så vidt sagen angår pensionsspørgsmål.

Stk. 3. Såfremt der fra statens side sker for stor udbetaling til tjenestemænd, pensionister eller sådanne efterladte — være sig egentlig lønning, særlige tillæg, honorar, ventepenge, pensioner, efterindtægt, særlige ydelser m. v. — kan det for meget udbetalte beløb kun kræves tilbagebetalt, når krav derom rejses over for den pågældende inden 15 måneder efter udbetalingen; denne frist gælder dog ikke, når og så længe den urigtige udbetaling skyldes fejlagtige eller manglende oplysninger fra den pågældendes side.

§ 20.

Når en tjenestemand beskyldes for uretskaffenhed i tjenestegerningen eller der fremsættes ærerørige beskyldninger mod ham, kan det pålægges ham at fralægge sig beskyldningen ved dom. Dette gælder også den, der er konstitueret i en tjenestestilling. Såfremt forholdene taler derfor, kan pågældende minister efter forhandling med finansministeren bestemme, at der af statskassen ydes tjenestemanden hel eller delvis godtgørelse af eventuelle udgifter ved retssagen.

11. Om forhandlingsret og voldgift.

§ 21.

Stk. 1. Statstjenestemændenes forhandlingsret over for statsstyrelsen, jfr. §§ 22-24, udøves gennem følgende centralorganisatio-